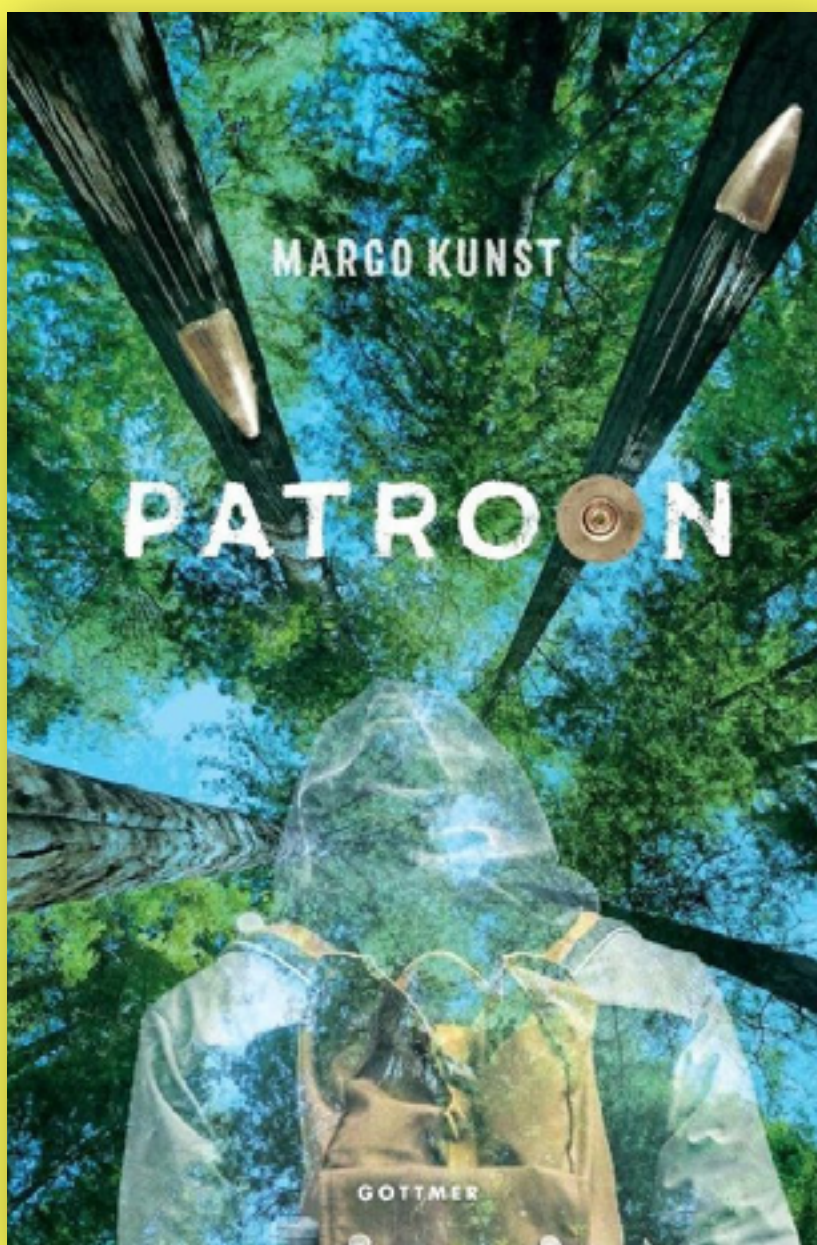

JONGE JURY LESBRIEF

**LESMATERIAAL BIJ
PATROON VAN MARCO KUNST**

Jonge Jury 2023

**LEES
BEEST**

1

MEES IS DOOD

Mees is vanmiddag gecremeerd.

Verbrand.

Ik was er niet bij. Mocht er niet bij zijn. Kon er niet bij zijn. Dat zouden Mees' ouders niet aan hebben gekund. Dat zou niemand aan hebben gekund.

Ik ook niet.

Ik denk dat verder iedereen er was. Zijn familie natuurlijk. De hele school, alle leerlingen en leraren, de halve buurt, kennissen, vrienden van de familie en zelfs die gieren van de lokale omroep. Denk ik. Maar niet zijn beste vriend.

Ik was er niet bij.

Mam zat beneden in de woonkamer. Ik zat boven op mijn kamer. Regen droop als snot langs het raam. Ik plofte op de rand van mijn bed en keek de rest van de middag naar mijn voeten. Maar ik zag mijn voeten niet.

Ik zag de hele tijd die smerige kabouter voor me. Die fikkende tuinkabouter van Mega Jimmy. Hoe zijn blozende

wangetjes zwart kleurden. Hoe zijn oog smolt. Hoe er een gat in zijn voorhoofd brandde. De geur van brandend plastic in mijn neusgaten. En ik moest denken aan dat kutverhaal dat Mega Jimmy vertelde, het verhaal waar het allemaal mee begon. Vertel ik je verderop nog wel.

Later zag ik weer voor me hoe Mees viel. Ik wilde dat niet zien. Ik wil zoiets nooit meer zien. Maar ik zag het. Het was het enige wat zich in mijn hoofd bleef herhalen: hoe Mees vooroverviel. Ik zie dat de hele tijd, alsof ze het op mijn netvlies hebben getatoeëerd.

Mam riep of ik een boterham wilde. Ik gaf geen antwoord. Ik bleef naar mijn voeten staren.

Het heelal is veertien miljard jaar oud, zeggen ze. Een middag kan even lang duren. De hele tijd klonk die knal in mijn oren. Een echo van de oerknal waarmee het heelal ontstond. De knal waarmee voor Mees de wereld eindigde. En ook voor mij.

Mees keek zo verbaasd terwijl hij viel. Zo ontzettend verbaasd. Hij kwam neer op de tuintegels. Bleef daar liggen. Roerloos. Mond open. Toen keek hij niet meer verbaasd. Hij keek helemaal niet meer. Uit zijn hoofd stroomde bloed. Het vormde een plas. Stroomde in een gootje tussen twee tegels naar het zentuintje van zijn vader. Bloed droop tussen het grint.

Veertien miljard jaar lang.

2

ZWIEBER, NIET FLIPPEN!

Ken je Dora? Vast wel. Dora is dat veel te blije, vrolijke, kleurige meisje uit die peutertekenfilms. Haar vijand heet Zwieber. De sprekende kaart die ze altijd bij zich heeft is haar bondgenoot. Boots het aapje is haar vriendje. Dora leeft in een wereld waar alleen avonturen light voorkomen: als ze drie keer zegt dat Zwieber niet moet stelen, dan betert Zwieber zijn leven. Als de zingende stenen opzij moeten, dan vraag je dat en dan gáán de zingende stenen opzij! Dora's problemen zijn nooit heftiger dan een lichte kriebel, en de oplossing is altijd te vinden door het volgen van een stappenplan: óver de blije bergen, lángs de zingende stenen en dan náár het kleurige bloemenveld.

Dora is totaal infantiel, onschadelijk, en saaier dan een blokuur Frans.

Behalve als je stoned bent. Dan is het epische shit. De kaart wordt God, Boots het aapje zijn profeet en Dora

verandert in een heilige profeet of een siliconenbimbo of zo – weet ik veel, als het maar melig is.

En de avond voor de dag dat Mees stierf hadden we stevig zitten smoken. Bij mij thuis. Mam was werken. Wij keken Dora. Zochten op YouTube naar de aflevering waarin mister Toekan zijn bril kwijt is.

‘Óver het Veld, lángs Mega Jimmy, naar de coffeeshop!’ We bleven het maar herhalen, in de slapste varianten, tot we hikkend van het lachen over de vloer rolden. ‘Zwieber, niet flippen! Zwieber, niet flippen! Zwieber, niet flippen!’

Ze zeggen dat wiet zeker drie weken in je bloed aanwezig blijft. Ben ik dan juist extra schuldig of juist niet? Of extra dom?

3

MARIEKE

Ben je weleens verliefd geweest? Zó verliefd dat je helemaal gek werd als je toevallig met je pink één tiende seconde langs haar of zijn T-shirt streek? Zó verliefd dat je een jaar later nog weet hoe haar haar rook die keer toen je naast haar lag op het strand? (Haar haar rook naar hout dat warm naast een vuur ligt, naar perzikshampoo en naar zee.)

Zó verliefd dat je nog weet hoe die bijna onzichtbare haartjes op haar wang door de zon verlicht werden. Zout van de zee glinsterde op haar huid, zand aan haar kuit en het allerliefste wilde je dat zand wegstrijken, aaien, strelen. Je durfde niet, maar je wist hoe dat zou voelen. Zij had haar ogen dicht en wist niet dat je naar haar keek, al hoopte je dat ze het zou voelen (dat ze zou opkijken en naar je glimlachen). Je keek naar haar lippen, legde zogenaamd toevallig je hand een stukje op haar handdoek, en haar bikini was zwart en dat knikje in haar neus dat het mooiste knikje

ter wereld was en in de verte sloegen de golven om, zeven eeuwen lang zonder dat er iets veranderde.

In de verte klonken kinderstemmen, een hond blafte, en je wilde dat die middag nooit voorbij zou gaan, want eeuwen duren veel te kort.

Ben je weleens zo verliefd geweest?

Ik wel. Op Marieke.

Na die middag op het strand waren we samen.

Of nou ja, er gebeurde nog niets, maar ik voelde dat er wat was. Of, weet ik veel, ik hoopte het en dacht de hele tijd aan haar, maar ik werd ook helemaal gestoord van onzekerheid. Dat heb je dus juist als je té verliefd wordt: dat je verlegen wordt en gestoord onzeker en dat je alleen nog maar fouten kunt maken. Het was wel komisch dat Marieke later zei dat ze zich net zo had gevoeld. Allebei veel te schijterig om iets te zeggen of te doen en dat dan een hele tijd.

En al die vage dingen die je dan doet: ik hing mijn jas op school naast die van haar en ik fietste zogenaamd per ongeluk toevallig langs haar huis en dan fietste zij ineens weer langs mijn huis en dat dan een paar weken tot ik het niet meer hield en wist dat ik óf op mijn bek moest gaan, óf dat het oké zou zijn, maar ik hield het niet meer, dus er moest iets gebeuren.

Dus de volgende keer stapte ik af toen ik voorbij haar huis fietste, en nog voor ik aanbelde deed ze de deur open

en ze lachte en ik liep met haar mee, achter haar aan de trap op naar haar kamer.

Dat is allemaal meer dan een jaar geleden, en het hele jaar dat daarna kwam was zó goed.

Vandaag zag ik haar weer. Ik had haar twee weken niet gezien, niet gesproken. Ik had wel geappt: of ze langskwam. Tien keer. Twintig keer.

Oké, ik appte vaker. Honderd keer. Ze antwoordde niet. De laatste vijftig berichten las ze niet meer, zag ik. Daarna blokkeerde ze mijn nummer. Ik snapte het niet. Zei tegen mezelf dat dat vast alleen maar was omdat dat van haar ouders moest.

En toen kwam ze. Toch nog.

Ze belde vanmiddag aan. Door de kier in mijn gordijnen zag ik haar staan. Ik deed niet open. Kon ik niet. Maar mam deed wel open en riep me. Ik wilde niet komen. Kon niet. Kwam niet. Bleef in mijn kamer.

Marieke kwam mijn vieze, stinkende kamer in.

Ik zat op mijn bed.

Ze keek langs me, naar de vuile onderbroeken op de grond en de schoolboeken, naar mijn racefiets die in stukken op de vloer lag omdat ik hem kapotgetrapt had, naar het opgepropte dekbed op mijn bed, niet naar mij.

Ze keek niet meer naar mij.

Ik was jaloers op mijn vuile onderbroeken, op mijn kapotgetrapte racefiets en op mijn dekbed.

Ik wist wat Marieke ging zeggen, maar hoopte tegen beter weten in. De buikpijn die ik had was anders dan vroeger. Geen leegte die gevuld zou worden met pink unicorns en rainbows, maar iets wat achterblijft als de wereld kapot is.

Ik keek naar haar. Zoals je voorpret kunt hebben had ik voorpijn. Doffe, grauwe voorpijn.

Haar schouders, haar handen, haar gezicht... Alles in me schreeuwde dat ik alles moest onthouden.

Ik stond op. Stapte naar voren. Ik was duizend jaar oud en leefde op een andere planeet.

Marieke bleef in de deuropening staan. 'We kunnen elkaar misschien beter even een tijdje niet meer zien,' zei ze.

Ik knikte.

Ik had moeten huilen, maar sommige dingen zijn veel te moeilijk, sommige woorden zijn veel te groot. En ik wilde het niet te moeilijk voor haar maken, niet moeilijker dan het al was.

'Het is niet echt dat ik denk dat jij...' zei ze, 'maar ze zeggen... de leraren zeggen... we hoorden dat... en de politie kwam op school en die... en weet je, ik...'

Ik knikte. 'Ja,' mompelde ik, want ik ben nu iemand met een vlek. Dus ik moet mijn mond houden en ja zeggen.

Ik keek een paar eeuwen naar haar zonder iets te zeggen.

'Ik... snap het,' zei ik toen.

‘Gelukkig.’ Ze haalde opgelucht adem. ‘Het is zo moeilijk. Net of het allemaal onecht is en... Tja... Nou, dag dan maar, maar als dit alles voorbij is, dan...’ Glimlach met verdriet erin. Ze knipperde met haar ogen en ze was al oneindig ver weg.

Weet je, wilde ik zeggen, weet je dat ik... Dat jij. Dat jij en ik, en... Maar dat mocht allemaal niet, ik zei ‘Dag’, en mijn hand ging even omhoog, alsof ik haar wilde aanraken, alsof ik ging zwaaien of zo.

Even leek het alsof ze me een kus wilde geven. Op mijn wang. Ze veerde, helde licht naar voren. Maar ze draaide zich om en vertrok.

Ik keek haar na. Toen was ze weg en was ik weer alleen.

Daarna trapte ik mijn PlayStation aan flarden. En mijn beeldscherm.

Nu wil ik nooit meer aan haar denken, want dat kan ik er niet bij hebben.

4

VERWERKEN

Het is een maand geleden dat Mees stierf, en ik kan daar niet omheen.

Hoe ging dat stomme liedje van vroeger ook weer?

Wij gaan op berenjacht... Hm... Hm... Hm... Wij zijn niet bang... O, jee... We komen bij een groot moeras! We kunnen er niet bovenover... We kunnen er niet onderdoor... We moeten er wel dwars doorheen...

Ik moet dwars door dat fokking moeras heen. Dus. Geen idee hoe. Eigenlijk denk ik dat het onmogelijk is, en ik ben wel bang.

De wereld is in die ene seconde totaal veranderd. Bijna alles ziet er hetzelfde uit, tegelijk is alles anders – een wereld met een gat erin, een krater. Een wereld zonder Mees. Het is een wereld waar ik niet wil zijn. Maar ik kan er niet uit. Ik heb anderen met me meegesleurd naar die wereld: de ouders van Mees natuurlijk, en mam en opa. En alle anderen die Mees missen.

Er is zoveel gebeurd. Tegelijk heb ik het gevoel dat er sinds die dag niets meer gebeurd is. Dat er nooit meer iets zal gebeuren. Politie, justitie, verhoren, nachten in de cel, daarna de hulpverleners, Marieke, school, de blik in mams ogen, opa die dingen wil zeggen maar niks zegt... Alles krankzinnig en getikt, een nachtmerrie die niet ophoudt.

De dagen gaan voorbij alsof ik in de verkeerde trein zit. Een trein waar ik per ongeluk in gestapt ben, die ergens heen gaat waar ik niet naartoe wil. Maar hij stopt niet en er is geen noodrem en ik kan er niet uit. Die trein heeft me weggehaald bij alles wat goed was, alles waar ik zin in had, wat ik wilde doen, meemaken. Want er was zoveel en nu is er niets meer. En die trein gaat nooit meer terug naar waar hij vandaan kwam.

Al honderd keer heb ik gewenst dat ik was doodgegaan en Mees was blijven leven. Gewoon omdat hij rust heeft. Voor hem is alles basta, over, voorbij. Terwijl ik door moet. In de afgrond die ontstond toen die kogel Mees' hoofd doorboorde.

Al die lui die daarna aan me begonnen te trekken... Agenten, maatschappelijk werkers, dat mens van school en natuurlijk Bastiaan, mijn therapeut – een Begripvolle Baard-Bobo die stevig over de datum is, buik en een paar hipster-tattoos. Allemaal zoeken ze de Waarheid.

Twee keer in de week moet ik langs bij Bastiaan. Meestal zeg ik niet zoveel als ik bij hem ben. Of nou ja, ik zeg

helemaal niets. En ik kijk hem niet aan. Ik vertik het. Ik kan het niet.

Afen toe vraagt hij wat, met zijn zachte, begripvolle stem. Ik haat die stem. Of hij knikt bemoedigend. Nog erger. Hij zei ook dat ik alles op moet schrijven: ‘Dat helpt je om het allemaal een plek te geven. Om het te kunnen begrijpen en verwerken... Om daarna verder te kunnen met je leven.’

Maar ik wil niet verwerken.

Ik wil niet ‘verder met mijn leven’.

Dat kan ik niet maken tegenover Mees. No way.

Ook niet tegenover mezelf.

En het doet pijn. Zoveel pijn.

Fuckerdefuckerdefuck.

Bovendien: ik schrijf al af en toe dingen op (hadden jullie misschien al gemerkt, duh – als iemand dit ooit leest, dus). Maar dat ga ik natuurlijk nooit aan die gast toegeven.

Ik weet alleen niet waar ik écht moet beginnen. Maar ik zal wel moeten, want anders klapt mijn kop uit elkaar. Bovendien geloof ik er niet in: ze kotsen me allemaal uit. Iedereen. Dus wat maakt het uit of ik het verwerk of niet?

Achterlijk woord trouwens: ‘verwerken’. Ik zie daarbij zo’n filmpje voor me van een cavia die een slablaadje naar binnen werkt. Zo’n schattig malend bekje. Krg-krk-krk-krk-krk... Glanzende kraaloojjes, negen miljoen views, zeven miljoen likes...

Die likes kan ik wel vergeten.

Ik zit vaak bij opa. Opa is oké. Hij zegt niet veel en vraagt niks. Hij maakt koffie voor me, rommelt wat rond en vindt het best als ik daar maar zit in zijn flat en een beetje voor me uit staar of tv-kijk. Voelt veilig. Zo was het al toen ik heel klein was, zo is het nu nog. Al merk ik wel dat hij ook heel verdrietig is. Hij lijkt ineens nóg twintig jaar ouder, helemaal verkreukeld, en hij kijkt steeds weg. Alsof hij de schuldige is. En ja, die kutkogel kwam natuurlijk wel bij hem vandaan. Ongetwijfeld een souvenir uit de oorlog in Vietnam, waar hij volgens mam ooit vocht. Maar daar vertelt hij ook al nooit iets over.

5

MENSENKENNIS!

Ik denk dat ik wel wat mensenkennis heb opgedaan. Misschien is dat ook wel een soort verwerken?

Conclusie: er hoeft maar dít te gebeuren, of mensen veranderen in roofdieren.

Het was geen opzet, ik zweer het je. Maar meteen al waren er klasgenoten, leraren, burens die bloed roken. Mensen die anders nooit in onze straat kwamen, liepen of fietsten ineens langs ons huis. Ik zag ze kijken, voelde hun blikken, rook hun opwindings.

‘Moordenaar...’ zag ik ze denken. Verlekkerd proefden ze van dat ene woord. Ze stootten elkaar onopvallend aan en fluisterden: ‘Die jongen die daar woont... weet je... dat zou dus weleens een móordenaar kunnen zijn.’ En dan keken ze naar ons huis met een vreemde blik in hun ogen.

Ik stond verstopt achter de gordijnen, gluurde door de kier, zag ze kijken. Met een blik die ik nooit eerder bij

iemand had gezien. Ze waren niet bang of zo, nee, het was nog net duidelijk dat ik geen seriemoordenaar was en dat ze dus redelijk veilig waren, maar ik zag hoe sensatiebelust ze waren. Ik zag hoe ze zich boven mij verheven voelden: zij hadden niemand gedood, zij zaten niet in de shit, zij waren dus ongetwijfeld veel betere mensen...

Als ik trouwens nog wel menselijk was: 'Zo'n jongen, die zoiets vreselijks op zijn geweten heeft... zo'n móórd... die kun je toch eigenlijk geen mens noemen?'

Ze hadden geen idee wat er écht gebeurd was, maar dat deed er al meteen niet meer toe. Het ging om de verhalen die verteld werden, de sappige, sensationele verhalen.

'Moordenaar... moordenaar...'

Het is denk ik een lekker gevoel om dat woord te gebruiken als het niet over jou gaat. Het gevoel van sensatie, dat iemand uit jouw suffe buurtje, van jouw saaie school, nu ineens een mens heeft gedood...

De roofdieren sloten me buiten. Ik hoorde er niet meer bij. Niet meer bij mijn klasgenoten, niet meer bij de mensen uit ons buurtje, niet meer bij Marieke, en zelfs mijn moeder had af en toe een rare blik in haar ogen als ze naar me keek. Ze probeerde het te verbergen, maar ik zag haar twijfelen. Ik zag dat ze zich afvroeg of haar zoon misschien toch een monster was.

Ik verstopte me in huis, zat bijna alleen maar in mijn kamer. Zo veranderde ik in het perfecte slachtoffer. Want

iemand die er niet meer bij hoort, die mag je treiteren, negeren, in elkaar beuken. Nou ja, zo voelt het.

Tja, what the fuck, als het jou was overkomen, dan had ik waarschijnlijk meegehuild met de wolven in het bos. Ik ben geen haar beter dan de rest. Maar jij vast ook niet, lezer.

Iets anders wat ik heb geleerd:

Dood is dood. Dat is misschien wel het heftigste wat ik heb geleerd: dat sommige dingen echt nooit meer goed komen. Je kunt nog zo verdrietig zijn, je kunt hoog of laag springen, en reken maar dat ik dat gedaan heb, maar het helpt allemaal geen ene fuck. Mees is dood en hij blijft dood. De hele verdere eeuwigheid.

Ja, hèhè, zul je zeggen, iedereen weet dat toch?

Maar om het te vóélen, in je buik en in je botten... De pijn te voelen, en de gekmakende frustratie dat je de tijd niet terug kunt draaien, dat is heel wat anders.

8

VERDRIET

Ik vroeg je al of je ooit verliefd was geweest.

Nu wil ik je vragen of je weleens echt verdriet hebt gekend.

Vast wel zo'n beetje. Je bent ongetwijfeld een keer verliefd geweest en je hebt ook verdriet gekend in je leven.

Maar verdriet dat te groot is, ken je dat ook? Verdriet dat als zo'n blobmonster uit een Japanse manga helemaal om je heen slobbert, zwart en slijmerig.

Verdriet om je beste vriend die dood is: verdriet dat voelt als een zwart gat in je lijf. Zo'n zwart gat als in het heelal, dat alles opslokt en waar niets uit kan ontsnappen. Nooit meer.

Verdriet omdat Mees' ouders geen kind meer hebben, nooit kleinkinderen zullen hebben. Omdat je moeder een zoon heeft die een ander mens gedood heeft. Om alles wat Mees niet meer mee zal maken. Omdat je alles fout hebt gedaan, nee, omdat je iets fout hebt gedaan, iets wat in een

tiende van een seconde paste, maar dat groot genoeg was om ALLES kapot te maken. Verdriet omdat je je vriendinnetje nooit meer zult zien of voelen. Verdriet omdat de tijd niet stilgezet kan worden, niet teruggedraaid, niet omgekeerd.

Verdriet dat nergens in past. Zelfs niet in dit oneindige heelal.

Mees wás oneindig: een hele toekomst vol mogelijkheden. Er is niets van hem over.

Overdreven? Nou, nee dus, ik overdrijf niet.

Wist je dat in Nairobi honderden mensen op een vuilnisbelt wonen? Vooral jongens tussen de tien en twintig. Veel ouder worden ze niet. Lijm en benzine snuiven schijnt niet gezond te zijn. Iedere dag vuilnis eten ook niet. Rond de vuilnisbelt zijn sloppenwijken, daar wonen wat meer vrouwen en meisjes, samen met de allerkleinste kinderen. Bendes zijn in het gebied de baas.

Vanavond zag ik er een docu over. Googel maar op Tim Hofman en Nairobi, dan kun je hem zelf bekijken. Opnames vanuit een drone. Een uitgestrekte hobbelige vlakte. Bijna alles grijs. Overal rook van gore vuurtjes. Overal rotte shit en prut. Alleen waar pas vers vuilnis gestort was, was er nog wat kleur. Tim Hofman loopt er half in shock tussen door en weet niet goed hoe hij moet reageren.

Honderden maraboes waden op hun steltpoten door het vuilnis: grote vogels met een soort van beschimmelde

koppen. Zuur slijm, verrotting, flappen plastic, met gore sappen doordrenkt papier, en dan de stank die zo uit de tv leek te wasemen; een stank die me misselijk maakte, maar ook een stank waardoor ik me ging schamen: waar maak ik me druk over? Daar tellen ze tientallen doden en honderden verkrachtingen per jaar. Voedselvergiftiging, drugsdoden, moorden en weet ik wat voor ellende.

Dus wie ben ik om me zo druk te maken over mezelf?

Of nee: waarom maken zoveel mensen hier zich dan zo druk over Mees en dat hij dood is? Waarom maak ik me zo druk over Mees?

Nou ja, simpel: Mees was mijn vriend en ik mis hem, net zoals al die anderen die van hem hielden hem nu missen.

Je kunt alleen maar hopen dat ook de mensen op die vuilnisbelt dat verdriet nog kunnen voelen en dat ze iemand missen als die er niet meer is. Vast wel. Het is alleen zoveel.

LESMATERIAAL BIJ PATROON VAN MARCO KUNST)))

☰ OPDRACHT 1

Lees fragment 1. Het eerste hoofdstuk van het fragment (ook het eerste hoofdstuk van het boek) duwt je meteen vol het verhaal in. Je aandacht wordt direct getrokken en je kijkt mogelijk vol spanning uit naar de rest van het verhaal. Binnen de theorie wordt zo'n begin 'in medias res' genoemd. Dat betekent letterlijk: in het midden van de zaken.

- Welk effect heeft dit begin op jou als lezer? Word je daardoor meer aangezet om verder te lezen of juist niet? Leg uit.
- Als je hoofdstuk 1 Mees is dood vergelijkt met hoofdstuk 2 Zwieber, niet flippen! zie je misschien dat de stijl anders is. Hoofdstuk 1 komt door de gekozen woorden en zinnen anders over dan hoofdstuk 2. Bespreek met een klasgenoot wat dit verschil veroorzaakt. Bespreek ook wat het effect is van beide stijlen.
- Al vanaf het begin wordt duidelijk hoe de omgeving van de verteller (zijn naam is Mylo) reageert op zijn daad. Kies drie personen uit het fragment en geef aan hoe hun houding tegenover Mylo veranderd is.

☰ OPDRACHT 2

Lees nu het tweede fragment.

- In dit fragment wordt intens, té groot verdriet vergeleken met een blobmonster en met een zwart gat.
 - Wat zijn de kenmerken van zo'n blobmonster en van zo'n zwart gat?
 - Hoe beoordeel je deze vergelijkingen? Passen de beschreven kenmerken volgens jou bij intens en té groot verdriet?
 - Vind je de vergelijkingen sterk en treffend gekozen of juist niet? Waarom?
- Mylo vergelijkt zijn persoonlijke verdriet met het verdriet van mensen die in Nairobi op een vuilnisbelt leven. Waarom maakt Mylo deze vergelijking? Vind je zijn gedachten hierover terecht of niet?
- Het verdriet van Mylo doet mogelijk ook iets met jou als lezer. Waarmee zou je jouw meest intense verdriet vergelijken? Welke beelden komen bij je op? Noteer de twee sterkste beelden.
- Schrijf een couplet en een refrein van liedtekst over het verwerken van verdriet, waarin jouw vergelijkingen/beelden de hoofdrol spelen

OPDRACHT 3

In *Patroon* staan veel verwijzingen naar andere kunstvormen. Hieronder vind je er enkele:

<i>Dora</i>	<i>Jip en Janneke</i>	<i>Wij gaan op berenjacht</i>
<i>Batman</i>	<i>Jazzmuziek</i>	<i>Row row row your boat</i>
<i>Rock-a-bye-baby</i>		

- Aan welke persoon of aan welke gebeurtenis denkt Mylo bij elke verwijzing? Kies uit: Mees, Mylo's moeder, Mylo's vader, Mylo's opa, rouw, overlijden van Mees, Marieke, roadtrip. Let op: er zijn meerdere antwoorden mogelijk.
- Waar denk jij aan bij het zien van deze verwijzingen? Wat valt je op? Waarom zou de schrijver hiervoor gekozen hebben, denk je?
- Opa luistert naar muziek van bijvoorbeeld Charlie Parker, Miles Davis en Charles Mingus. Zoek van elke muzikant een nummer op en beluister het. Welke sfeer of gedachten roepen de liedjes bij je op? Vergelijk je antwoorden met die van een klasgenoot. Welke overeenkomsten en verschillen zijn er?

OPDRACHT 4

Bij therapeut Bastiaan Baard voert Mylo gesprekken om alles wat hij meegemaakt heeft een plaats te geven. Stel je voor dat hij als afsluiting van de sessies onderstaand formulier had moeten invullen, wat waren dan zijn antwoorden geweest?

Je baseert je hierbij op alles wat je over Mylo te weten bent gekomen door het lezen van het boek.

Zo zie ik eruit (maak een tekening):

Dit zijn mijn vijf beste eigenschappen:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Dit zijn mijn vijf slechtste eigenschappen:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Dit heb ik de afgelopen maanden geleerd:

Dit is het patroon dat ik moest doorbreken:

Ik was hier bang voor en nu niet meer:

Ik was hier bang voor en dat ben ik nog steeds:

Ik kan nog steeds boos worden op/over:

Ik hoop in mijn leven:

Dit wil ik mijn moeder graag meegeven:

Dit wil ik mijn opa graag meegeven:

Dit wil ik de ouders van Mees graag meegeven:

Dit had ik graag nog tegen Mees willen zeggen:

OPDRACHT 5

Voor deze opdracht werk je in tweetallen.

Het boek *Patroon* heeft deze indeling:

1. De patroon
 2. Het patroon
 3. Een dag om voorgoed in te blijven wonen
- Epiloog
- Wat is het verschil in betekenis tussen de woorden ‘de patroon’ en ‘het patroon’?
 - In hoeverre zie je die betekenissen terug in de inhoud van de delen? Leg je antwoord uit met voorbeelden uit het boek.
 - Welke patronen herken jij in je gezin of familie? Moeten die doorbroken worden? Bespreek je antwoorden met een klasgenoot.
 - Deel 3 Een dag om voorgoed in te blijven wonen heeft een ander perspectief dan de eerste twee delen. Wat is het effect hiervan? Wat vind jij van die keuze? Waarom zou de schrijver hiervoor gekozen hebben, denk je?
 - In hoeverre haal je een les of een boodschap uit de Epiloog? Leg je antwoord uit.

OPDRACHT 6

In het boek *Patroon* lees je van heel dichtbij Mylo's worsteling. Hij zit vol verdriet, schuldgevoel en de vraag of hij dit had kunnen voorkomen. Had hij echt beter moeten weten? Is Mees' dood zijn schuld? Wat vind jij?

Schrijf Mylo een brief waarin je hem vertelt hoe jij hierover denkt.

OPDRACHT 7

Werk voor deze opdracht samen met een klasgenoot. Na het overlijden van Mees lijkt de tijdsbeleving van Mylo verstoord. In het boek vind je dan ook vele verwijzingen naar deze tijdsbeleving. Hieronder vind je enkele citaten.

Ik was duizend jaar oud en leefde op een andere planeet. (p. 16)

De wereld is in die ene seconde totaal veranderd. (p. 18)

De dagen gaan voorbij alsof ik in de verkeerde trein zit. (p. 19)

Twee eeuwen later sloeg ik het album open. (p. 33)

Voetje voor voetje ging ik de trap af, duizend treden en ik was jaren onderweg. | Honderd jaren lang. | Ook dat duurde zeker een eeuw. Honderd lange jaren waarin tranen over mama's wangen stroomden. (p. 42)

Ik bedoel, het leven is zo kort (zeggen ze; vaak lijkt het oneindig), maar ondertussen doet iedereen de hele tijd alsof het allemaal maar doodgewoon is, alsof het leven draait om boterhammen en pizza's, voetbal, telefoons, de goede merken en hormonaal geneuzel. (p. 57)

Ik zie alleen Mees, ik ben bij hem en zie hoe hij in elkaar zakt, hoe zijn ogen niet meer kijken, het bloed op het grint van het zentuintje, mijn oren suizen weer van de knal en de tijd is daar gestopt, toen, daar, voor eeuwig, ik zal voor altijd in dat tuintje blijven, de rest van mijn leven. (p. 111-112)

Mijn vaders lijf met de zenuwtrek en mijn lichaam krachteloos en zielloos: ik kijk toe vanaf vijfhonderd lichtjaar verderop, waar mijn geest ergens op een planeet in een woestijn zijn toevlucht heeft gezocht en chloorgas ademt. (p. 156-157)

- Op welke manier is de tijdsbeleving van Mylo veranderd, denken jullie?
- In hoeverre zien jullie een vergelijkbare tijdsbeleving bij Mylo's opa terug?
- Kunnen jullie je die verandering voorstellen? Leg uit.
- Wat voegen al deze tijdsaanduidingen volgens jullie toe aan het verhaal?
- Wanneer ervaren jullie dat de tijd heel snel of juist heel langzaam gaat?